

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (POLITICAL SCIENCE)
EXAMINATION: MAY – 2026
FIRST SEMESTER

Subject: Politics and Society (POLMJE-101)

Date: 20/05/2026

Total marks: 100

Time: 10.00 am to 1.00 pm

Instructions: 1) Attempt all Questions. 2) Figures to the right indicate full marks.
3) Answer should be precise and to the point.

Q. 1) Answer any FOUR of the following questions in 500 words. (60)

1. Explain different types of communities in society with suitable examples.
2. Describe the relationship between community and politics with examples.
3. What is nationalism? Explain its importance in nation-building with examples.
4. What is political leadership? Explain its importance in social change with examples.
5. What is a community? Explain its meaning and importance with examples.
6. Were an easy on 'Gender Justice' in Indian context.

Q. 2) Answer any FOUR of the following questions in 300 words. (40)

1. Explain the term 'political culture' in detail.
2. How does culture influence politics? Explain
3. What is social control? Explain its importance
4. What is legitimacy? Explain its importance
5. How does the caste system create inequality in Indian society? - comment
6. Explain the relationship between class and politics?

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे. २) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
३) उत्तर तंतोतंत आणि मुद्देसुद असावे.

प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे ५०० शब्दात लिहा. (६०)

१. समाजात आढळणाऱ्या विविध प्रकारच्या समुदायांचे उदाहरणांसह स्पष्टीकरण द्या.
२. समुदाय आणि राजकारण यांचा परस्परसंबंध उदाहरणांसह स्पष्ट करा.
३. राष्ट्रवाद म्हणजे काय? त्याचे राष्ट्रनिर्मितीमधील महत्त्व उदाहरणांसह स्पष्ट करा.
४. राजकीय नेतृत्व म्हणजे काय? सामाजिक बदल घडविण्यात त्याचे महत्त्व स्पष्ट करा.
५. समुदाय म्हणजे काय? त्याचा अर्थ आणि महत्त्व उदाहरणांसह स्पष्ट करा.
६. 'लिंगाधारीत न्याय' या विषयावर निबंध लिहा.

प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे ३०० शब्दात लिहा. (४०)

- १) राजकीय संस्कृती ही संकल्पना स्पष्ट करा.
- २) संस्कृती राजकारणावर कसा परिणाम करते? स्पष्ट करा.
- ३) सामाजिक नियंत्रण म्हणजे काय? त्याचे महत्त्व स्पष्ट करा.
- ४) अधिमान्यता म्हणजे काय? स्थिर शासनासाठी तिचे महत्त्व स्पष्ट करा.
- ५) भारतीय समाजात जातव्यवस्था असमानता कशी निर्माण करते? - भाष्य करा.
- ६) वर्ग आणि राजकारण यांच्यातील संबंध उदाहरणांसह स्पष्ट करा.